

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ÖZET : Bir kamu yasa'sının uygulanmasından doğan zararın tazminine ilişkin davanın İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği !

ESAS NO : 1982/7
KARAR NO : 1983/6

K A R A R

Davacı : Hasan Kabasakal
Vekili : Av. Mustafa Çelen
Davalı : Milli Savunma Bakanlığına izafeten Maliye Hazinesi
K O N U : Davacı vekili, müvekkiline ait Ankara Hüseyin Gazi Dağı mev-

kiindeki taş ocağının, hiç bir gerekçe gösterilmeden Milli Savunma Bakanlığı 4. Kolordu Komutanlığı elemanlarınca tel örgüt içine alınması nedeniyle (25-9-1977) gününden, ocağın tel örgü dışına alındığını öğrendikleri (29-5-1978 gününe kadar kapalı kaldığı günlere ait zararın tazmini istemi ile Danıştay'a dava açmıştır.

Danıştay 12. Dairesi : 12-11-1979 gününde, esas-1978/4764, karar-1979/4091 sayı ile; tazmini istenilen zararın idari bir işlem ve eyleme dayalı olmadan doğrudan doğruya görevlilerin haksız fiil teşkil eden hareketlerinden doğduğu, bu nedenle de görüm ve çözümün Adli Yargı yerine ait olduğu gerekçesi ile davanın görev yönünden redine karar vermiştir.

Bu kez davacı, 27-3-1980 günü dilekçe ile; Danıştay kararında haksız fiilin varlığının kabul edildiği, söz konusu taş ocağının ruhsatının 9-6-1976 tarihinde İl Daimi Encümeninin 1214/1024 sayılı kararı ile beş sene müddetle alındığı, 4. Kolordu 28. Tümen Komutanlığının hiçbir gerekçe göstermeden ve ruhsatı veren daireye haber vermeden 25-9-1977 günü ocağı tel örgü içine alarak işletmeye son verdiğini ileri sürerek, ocağın işgal edildiği 25-9-1977 den işletmeye açıldığı, 29-5-1978 gününe kadar ki zararın tazmini istemi ile Altındağ Asliye Hukuk Mahkemesine haksız fiil nedeniyle tazminat davası açmıştır.

Altındağ Asliye 4. Hukuk Mahkemesi: 23-12-1980 günü, esas-1980/232, karar-1980, 1040 sayı ile; Ankara ili Özel İdare Müdürlüğü'nün 27-10-1980 günlü karşılık yazısında, 132.800 m² lik kısmında bulunan taş ocağının beş yıllık işletme hakkının 17-6-1976 tarihinde Hasan Kabasakal'a ruhsatname karşılığında verildiği, söz konusu taş ocağının işletmesinin askeri yönden sakıncalı olduğu hakkındaki Milli Savunma Bakanlığı yazısı üzerine, 20-9-1978 günü Hasan Kabasakal adına verilen taş ocağı ruhsatnamesinin iptal edildiği, davacının bu karar aleyhine Danıştay 8. Dairesine açtığı davanın, 1110 sayılı Askeri Memnu Mintikalar Yasa'sının 65/7 sayılı yasa ile değişik 1/B. maddesi hükmü karşısında dayanaktan yoksun bulunması nedeniyle reddedildiği, davalı idarenin yasak bölgenin dış sınırından başlamak üzere 5 km. içindeki sahada her türlü inşaat ve hafriyat ve tadilat yapması hususunda takdir ve müsaade hakkının, müstahkem mevki komutanlığına ait bulunduğu, itiraz halinde konunun Milli Savunma Bakanlığınca çözümleneceği, Milli Savunma Bakanlığından sorulması üzerine, dava konusu bölgede taş ocağı işletilmesinin askeri yönden sakıncalı olduğunun bildirildiği, davalı idarenin taş ocağını tel örgü içerisine almasından bu nedenle yasa'lara aykırı bir durum bulunmadığı, dolayısıyla istihdam ettiği personelin de haksız fiilinden bahsedilemeyeceği, personelin anılan yasa hükümlerine uygun işlem yaptığı gerekçesi ile davayı esastan reddetmiştir.

Davacı vekilinin temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 24-4-1981 günü, davacının taş ocağı olarak işlettiği alana 4. Kolordu Komutanlığının emri üzerine 1110 sayılı Askeri Memnu Mintikalar Yasa'sı uyarınca el konulduğu, anılan yasa'nın bir kamu yasa'sı olduğu, davacının uğradığı zararın bir kamu yasa'sının uygulanmasından ve kamu hizmetinin gereklerinden doğan askeri, idari bir eylem sonucu oluştuğu kamu hizmetlerinin yasa'ların gerektirdiği biçimde yerine getirilip getirilmediğinin takdir yetkisinin ise Danıştay'a ait bulunduğu gerekçeleri ile hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Altındağ Asliye 4. Hukuk Mahkemesi: 15-10-1981 günü, 1981/477-550 sayı ile;

bozma gerekçesini benimsediğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; Danıştay 12. Dairesi ile Altındağ Asliye 4. Hukuk Mahkemesinin konusu, nedeni, tarafları aynı olan davada verdikleri kesin ve kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Mesut Akan, Zekai Özdil, Şerafettin Kaya, Şafak Nuri Sancar, Mustafa Şahin, Mehmet Karaarslan'ın katılmaları ile yaptığı, 17-1-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Danıştay Başsavcısı Ali Rıza Alpaslan'ın davada İdari Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Davacının taş ocağı olarak işletmekte olduğu alana 4. Kolordu Komutanlığının emri üzerine 1110 sayılı Askeri Memnu Mıntikalar Yasa'sının 6517 sayılı yasa ile değişik 1/B. maddesinin 3. fıkrasına dayanılarak elkonulduğunda, uyuşmazlık yoktur.

22-12-1981 günlü Resmi Gazetede yayınlanan 2565 sayılı yasa ile değiştirilen 1110 sayılı yasa bir kamu yasa'sıdır. Davacıya ait taş ocağının bu yasa'ya dayanılarak tel örgü içerisine alınması, bu yerden bir süre faydalanmasının engellenmesi ve bu yüzden zarara uğraması doğrudan doğruya bir kamu yasa'sının uygulanmasından ve kamu hizmetinin gereklerinden doğan İdari-Askeri bir eylem sonucudur.

Kamu hizmetlerinin yasa'ların gerektirdiği biçimde yerine getirilip getirilmediğinin takdiri ise, İdari Yargı yerine ait olduğundan Danıştay 12. Dairesinin 12-11-1979 günlü, esas-1978/4764, karar-1979/4091 sayılı kararının kaldırılması gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Danıştay 12. Dairesinin 12-11-1979 günlü, esas-1978/4764, karar-1979/4091 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17-1-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye
Mesut Akan

Mesut Akan

Üye
Zekai Özdil

Zekai Özdil

Üye
Şerafettin Kaya

Şerafettin Kaya

Üye
Şafak Nuri Sancar

Şafak Nuri Sancar

Üye
Mustafa Şahin

Mustafa Şahin

Üye
Mehmet Karaarslan

Mehmet Karaarslan

B/E.

Bu kararın Resmi Gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Servet Tüzün